

Rozhodnutí Krajského soudu v Bratislavě ze dne 07.03.1969, sp. zn. 7 To 33/69, ECLI:CZ:KSBA:1969:7.TO.33.1969.1

Číslo: 49/1969

Právní věta: Účinky zahledenia odsúdenia v prípadoch uvedených v § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb., o súdnej rehabilitácii, nastavajú konštitutívne priamo zo zákona a to nezávisle na vôli odsúdeného domahať sa týchto účinkov a bez ohľadu na to, či v tomto zmysle je vydané osobité súdne rozhodnutie; ak je vydané, má - na rozdiel od rozhodnutia podľa § 69 tr. zák. - iba deklaratórny charakter.

Soud: Krajský soud v Bratislavě

Datum rozhodnutí: 07.03.1969

Spisová značka: 7 To 33/69

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Rehabilitace soudní, Zahlazení odsouzení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 69 82/1968 Sb. § 26 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1969 sb. rozh.

Účinky zahledenia odsúdenia v prípadoch uvedených v § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb., o súdnej rehabilitácii, nastavajú konštitutívne priamo zo zákona a to nezávisle na vôli odsúdeného domahať sa týchto účinkov a bez ohľadu na to, či v tomto zmysle je vydané osobité súdne rozhodnutie; ak je vydané, má - na rozdiel od rozhodnutia podľa § 69 tr. zák. - iba deklaratórny charakter.

(Rozhodnutie krajského súdu v Bratislave zo 7. 3. 1969, [7 To 33/69](#).)

Krajský súd v Bratislave zrušil na sťažnosť syna odsúdeného uznesenie Okresného súdu v Trenčíne z 30. januára 1969 sp. zn. 1 Nt 502/69, ktorým okresný súd zahladil na podklade § 363 tr. por. so zreteľom k ustanoveniu § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb. odsúdenie obvineného.

Z odôvodnenia:

Napadnutým uznesením na podklade § 263 tr. por. so zreteľom k ustanoveniu § 26 odst. 1 zákona č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii, okresný súd vyslovil, že dňom 1. 8. 1968 zahladzuje sa odsúdenie M. P. pokiaľ bol rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 7. decembra 1950, sp. zn. T 925/50, v

súvislosti s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. novembra 1951, sp. zn. 1 Tk 527/51 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ohrozenia jednotného hospodárskeho plánu podľa § 135 odst. 2 tr. zák. z r. 1950 a odsúdený podľa citovaného ustanovenia s použitím § 19 cit. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov nepodmienečne ako na trest hlavný a na trestu vedľajšie, a to na peňažný trest v sume 25.000,- Kčs, na trest straty čestných práv občianskych na dobu 5 rokov, na prepadnutie zatajenej pôdy ako aj prepadnutie 1/3 majetku (mimo obytného domu).

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť syn nebohého M. P. V dôvodoch sťažnosti namietal, že svojím návrhom domáhal sa nie zahľadania odsúdenia jeho otca, ako to mylne pochopil okresný súd, ale zrušenia protiprávneho rozsudku, vyneseneho na podklade vykonštruovanej obžaloby, pričom jeho otcovi na pojednávaní nebola preukázaná vina. Domáhal sa preto prieskumového konania u príslušného orgánu.

Krajský prokurátor navrhol sťažnosť zamietnuť, lebo prvostupňové rozhodnutie je v súlade s ustanovením § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii.

Na podklade sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo, v dôsledku čoho dospel k záveru, že okresný súd postupoval mylne, keď podanie syna M. P. pokladal za žiadosť v zmysle § 363 tr. por.

V zmysle ustanovenia § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii sa zahľazujú zo zákona odsúdenia osôb odsúdených pre trestné činy podľa § 133, 135 a 136 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. súvisiace s prevádzkou ich poľnohospodárskeho zlebo živnostenského podniku. Účinky zahľadania nastávajú tu konštitutívne priamo zo zákona pre všetkých odsúdených, ktorí splňujú uvedené podmienky, a to nezávisle na ich vôli domáhať sa týchto účinkov a bez ohľadu na to, či v tomto zmysle bude vydané osobitné súdne rozhodnutie. Súdne rozhodnutie na podklade § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb. na rozdiel od ustanovenia § 69 tr. zák. má teda iba deklaratórny charakter, t. j. je iba verejným vyhlásením, že v konkrétnom prípade bolo už zákonom zahladené odsúdenie.

Z uvedeného vyplýva, že súčasný právny poriadok v oblasti trestného súdnictva pozná jednak zahľadanie odsúdenia zo zákona, jednak zahľadanie odsúdenia na podklade právoplatného súdneho rozhodnutia v zmysle § 69 tr. zák. Nemožno namietat proti praxi, aby v prípadoch zahľadania zo zákona na podklade § 26 odst. 1 zák. č. 82/1968 Zb. súd deklaroval formou rozhodnutia, že v konkrétnom prípade zákon sám privodil fikciu predchádzajúcej netrestnosti.

Podľa ustanovenia § 363 rtr. por. o zahladení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného ako aj na žiadosť osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie. Iba o zahladení odsúdenia mladistvej osoby rozhoduje súd z úradnej povinnosti.

O zahladení odsúdenia môže teda konať súd len vtedy, ak toto konanie bolo žiadosťou oprávnenej osoby s jedinou výnimkou, ak ide o odsúdenie mladistvého. V tomto smere ani zákon o súdnej rehabilitácii nedotkol sa ustanovenia § 363 tr. por.

V danom prípade krajský súd zistil, že okresný súd rozhodol o zahladení odsúdenia odsúdeného M. P. bez žiadosti oprávnenej osoby. Syn odsúdeného zaslal okresnému súdu podanie, ktorým sa síce domáha „zahľadania rehabilitačného konania na základe platného zákona o rehabilitácii“, avšak vzápätí konkretizuje, že žiada zrušenie protiprávne vynesenej rozsudkov, ktorými bol odsúdený jeho otec. V ďalšom texte podania uplatňuje rad skutkových námietok a záverom trvá na tom, aby boli odstránené všetky hmotné i morálne škody zavinené protiprávnym odsúdením a aby bolo verejne očistené meno jeho otca v okresných novinách a v Pravde, kde bolo predtým nedôvodne znevážené.

Z obsahu uvedeného podania vyplýva, že žiadateľ sa nedomáhal rozhodnutia o zahladení odsúdenia

jeho otca a šlo mu o viac než o dosiahnutie účinkov púhej fikcie, že na jeho otca treba hľadieť ako na netrestaného. V súlade s ustanovením § 2 odst. 13 tr. por. analogicky bolo preto treba, aby okresný súd poskytol žiadateľovi poučenie o možnostiach, ktoré náš právny poriadok poskytuje v súvislosti s riešením predmetnej problematiky a poučil ho tiež o správnom postupe. Pri tejto príležitosti potom žiadateľ mal možnosť spresniť svoj návrh buď v tom smere, že žiada o zhladenie odsúdenia jeho otca alebo v opačnom prípade by ho súd upravil na podanie podnetu k preskúmaniu zákonnosti predmetného rozsudku v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku.